

TISZDAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁR: Egy negyedévre 1 forint Félévre 2 forint Megjelen minden vasárnap.</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Csongrád, magtár-utca 41. hová az előfizetési- és hirdetési díjak, valamint a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.</p>	<p>HIRDETÉSEKET és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.</p>
--	--	--

Szarvas városa és Szivák.

Szarvas polgársága helyreütötte a csorbát, mi az előbbi választás alkalmával független meggyőződésén esett, az által, hogy Szivák megbuktatásával, az ottani kormánypártot legyürte.

Bravó! Jól viselte magát Szarvas város polgársága, hogy a véghetetlen mértékben gyakorolt erkölcsi pressioval szemben, józan felfogása, tiszta lelkiismerete és helyes útra visszatérő meggyőződésének szavára hallgatott.

Tudtuk mi nagyon jól, midőn Szivák jelöltségéről megbizonyosodtunk, hogy ez lesz az üdvös következése; ámbar gróf Csáky megválasztásával fölényben mutatkozó többség ezen újjelöltségre, valamint velünk szemben, a Csongrádon hátrahagyott húsos fazekak maradékain fanyalgó néhány kabátos individuum némi erkölcsi elégtételére, kedvezőnek tünt is föl: mégis számításunk, az ottani körülmények némi ismerete folytán, azon jogosultsággal birt, hogy az állandó jólétnek örvendő polgárság ha egyszer fálnak támasztható volt is, máskor már emberelni meg fogja magát.

Most már biztosra lehet venni,

hogy a nap lementé előtt, agyba-főbe dicsért Szarvas, mint Magyarország egyik legtekintélyesebb városa, megköszönheti, ha a „Csongrádi Lap”-ban putri névre érdemesítettik; de el lehetünk arra is készülve, hogy az eddig fel-fel bőfögő jeremiási siralmakat ezután fogvaczogató Lázár sohajok fogják érdekessé tenni azon titkos előérzet signaturájával: hogy Szivák úr, felismerve az őt folyton üldöző calamitasok kútforrását, a gyönyörű compániával szemben, mely nem csak csongrádi bukásának volt legfőbb tényezője, hanem Szarvason, a némi reményekre jogosult ügyének bal kiemenetelét is elősegítették az által, hogy a főszolgabíró, mint a basauralom, és Éder János tanító, mint a népnevelés szerencsétlenségének képviselői, a jobb sorsra érdemes homlokán gyöngyöző szurkolási verejték-cseppek felfogására siettek — a még fennlevő csekély érdekkapcsolatot is föltalálja bontani. Jól is tenné; s mi e férfias elhatározásáért — bár ellenfelei — csak gratulálni tudnánk nem csak, hanem jóakartúlag arról is meggyőznénk, hogy ellenkező esetben ezen éhenkórász had, a farkcsóvá-lás ütemeire naponkint

füléig ható cigány hymnusaival, még a siron túl is üldözni fogja.

Egyébiránt ezt tenni vagy nem tenni a Szivák úr dolga, személyisége és cselekvései előttünk azután csak történelmi fontossággal bírhatnak; melyek után őt mint embert becsülni, azonban tényei magasztalásával a mythosi istenek sorába soha sem fogjuk sorolni; sem azt nem tesszük — miként volt pártja, hogy helyi érdekeink képviselőre nélkülözhetlennek tartjuk: mert hát véleményünk szerint, sokan vannak mai nap már olyanok, kik vele szemben a Columbus tojásának felállításaiban a concurentiát teljesen kiállják, szóval nem szándékunk egyáltalán inge gallérához nőni, annál kevésbbé árva pártja módjára onnan bosszantó koloncza-kint lecsügni.

Mi a magunk lábán fogunk járni és nem akarunk senkinek terhére lenni gyáva rimázkodással, sohajtozással; de a kénytelen — kelleetlenül vállalkozó szolgálati készsége is, mint nélkülözhetlen szolgáló fára, „városunk boldogságának és fejlődésének” üstjét sem akarjuk felakasztani: nehogy az egyszer túlságos

TÁRCZA.

A HŰSÉG PRÓBÁJA.

— Részlet Ariosto Őrjögő Rolandjából. —
(Folytatás.)

Nőmnek, hajh, nem állott senkiséim alatta,
Lelke oly szűzi volt oly bájos alakja;
Varrásban, himzésben párjára nem talált,
Nem hiszem, hogy ebben Pallas meghaladta.
Aki járt láta, hallá csengő dalát,
Nem embert vélt látni, de égne angyalát.
Kis ujjában volt a hét szabad művészet,
Annyi a tudása, mint az agg bűvészek.

Nagy esze s még nagyobb testi bája mellett
Mely még sziklában is gyujtott vón' szerelmet,
Oly jó, oly szerető s gyöngéd vala párom,
Hogy, ha eszembe jut, szívem föl-fölgerjed...
Nem volt egyéb vágya, csak hogy télen nyáron
Reggel, este mindig oldalán találjon.
Igy pár évünk szépen viszály nélkül telék —
Hajh, az én hibámból lett oszt' pörünk elég.

Mikor ipam meghalt, öt éve mult éppen
Hogy boldogok valánk Ámornak frigyében,
Szívemre a keserv ekkor támadt rá,
Amely most is vérzi. Elmondom miképpen,
Mig azt, kinek arcát szóm most magasztalá —
S engemet is Ámor rejtett szárnya alá:
Egy úri nő — vára nincsen ide meszi —
Én utánam kezdett szive epedezni.

Ez a bűvölésbe, ez a varázslatba,
Mint bármely boszorkány úgy be volt avatva.
Délben sötétséget, derűt csinált estve
Megállítá napunk, földünk megmozgatta,
De nálam nem ért célt, bármibe is kezdte,
Szerelmi bajára bármiképpen esde,
Olyan irt, amelyet nem volt szabad nyújtnom.
Mellyel nem volt szabad nőmnek szívét sújtnom.

Kedves is volt, szép is' de akármit csinált,
Akárhogy is láttam, hogy valóban imádt.
Bárhogy esküdzött, kért szive-szakadtan,
Akármennyi drága ajándékot kínálta:
Első szerelmemből, amely olthatatlan,
Neki egy lángocskát, egy sugárt sem adtam.
Akármennyi csábbal közelgett is felém:
Paizsom volt, hogy nőmet hű nőnek ismerém.

Olyan volt reményem, hitem, sőt tudásom,
Hogy a feleségem sohse kaphat máson:
Hogy egy szép Heléna bájai hatalmát
Se tartám képesnek, hogy lánczra igázzon,
Sem azt a tndományt, azt a kincsek halmát,
Melyért egykor Páris nem nyújtá az almát.
Ám e szilárdságból nem lön semmi hasznom,
Nem tágitván tőlem az ördögös asszony.

Egyszer lakom körül, midőn jártam-keltem,
Melisszát — így hívták — magam előtt leltem.
Foká tartóztatott s miképpen tervelé,
Hajh, föl is zavarta addig békés lelkem;
S nyugodalmas hitem, szent bizalmam helyé
Átkos féltékenység fullánkjait veré.

Előbb dicsérgetett: Szép a hűség nagyon:
Legyen hú a férj is, ha hű neje nagyon.

De úgy dicsérd hűnek, — fogadd meg intésem —
Ha már hűségéről bizonyosságod lésszen!
Akkor mondd, hogy Isten erényes nőt adott.
Ha módjában volna s meg nem botol mégsem.
De mikor te soha magára nem hagyod,
Ha te rajtad kívül nem lát más lovagot:
Hol veszed e bátor, sziklaerős hitet,
Mellyel szűziségét váltig erősítet?

Utazz el! Hadd tudja város falu népe:
Maga maradt otthon kastélyodnak szépe.
S hogy aki most reá hálóját kivetí,
Nagyon könnyű szerrel juthat közelébe.
S ha majd akkor látod, hogy bár azt hiheti.
Rejtve maradnának bűnös kísérleti,
Még se szennyezi be a hitvesi ágyat:
Akkor valljad hűnek akkor dicsérd áldjad!

S addig-addig beszélt a csalárd boszorka,
Tétovázó lelkem mindaddig noszolta,
Amig eltökéltem: a próbát megteszem —
Hadd tűnjék ki hölgyem jó vagy gonosz (volta!)
De föltéve, — mondám — hogy majd a kedvesem
(Amit én nem hiszek) mégis bűnös leszen:
Hogy tndom meg akkor, mi hát az igazság,
Bú legyen-e társam, vagy pedig vigasság?

Melissza így felelt: »Adok én majd neked
Egy bűvös hatású, szép ivó-serleget;
Morgána készíté, testvére hogy lássa,
Hogy a szép Ginerva immár esküt szeptet.

buzgalom tüzenél rotyogásnak indult remények elpárologjanak; mászszor pedig tüzelő anyag hiányában jegecekké fagygyanak.

Ezzel csak azt akartuk mondani, hogy a csongrádi ellenzék és a magát „községi pártnak” csúfolt gyülekezet közt a közügyek körüli szolgálatra nézve nagy differentia van: mert míg az ellenzék a város boldogságának és fejlődésének feltételeit önmagában bírja; addig azokat mások, egy Istenkint imádott halandóval kötött szövetkezéstől teszik függővé; ki nélkül, mint hozzájuk esküdtt mankó nélkül a haladás ösvényén még czammogni sem birnak vagy nem akarnak; kinek — mivel e városnak nem is szülöttje, nem is lakosa — buzgalma a boldogság feltételeinek keblén való melegengetésében csak azon határig szókott terjedni, meddig existenciájának okai főállanak; a zontúl pedig az elárvult város kátyuba szorult boldogság szekereinek kiemelésénél, kisebb gondja is nagyobb.

Ezt nemcsak mi tapasztaltuk, hanem, úgy látszik Szarvason is a kellő információk nyomán idő előtt felismerték mely aztán megszülte a pücesot és azon körülményt, hogy ellenjelöltként a város szülöttje állott, kinek politicai hitvallása a népgondolkozása és érzeményeinek jobban megfelelt; de az is tagadhatatlan, hogy ezen kívül az innen kiindult missiónak is meg volt az a hatása, mely minden jövőbeli kilátást alaposan tönkre vert.

Ninnes szándékunkban a megtörténtek fölött almányi könnyeket hullatni; sőt, mivel a derék bratyok erős küzdelme szerencsés auspiciumok alatt vezetett sikerre, an-

nak szívünköl örvendünk; annál inkább, mivel ezzelegyüttal a nálunk vegyelemeire bomladozó párt cadaver utolsó miasmáinak megsemmisülése rövid idő alatt bekövetkezik.

Előfizetési felhívás!

Lapunk fenállásának harmadik évfolyamába lépve, t. előfizetőinkhez, valamint Csongrád város értelmes, lelkes közönségéhez azon kéressel fordulunk, hogy eddig tapasztalt becses pártoláskat lapunk iránt továbbra is föntartani s kiadóhivatalunkat előfizetéseikkel támogatai sziveskedjenek.

Nagyhangú szavak helyett egyszerű, de őszinte ígérteünk csupán az, hogy kiadásunkban megjelenő „Tiszavidék” társadalmi közlönynek körülmények szerint minél tetsetősebb kiállításra a fokozottabb igényekhez képest melléklettel is leendő kibővítésére és pontos kézbesítésére ezentúl is minden lehetőet elkövetünk; s szerkesztőségünk eddigi irányához hiven a közönség is közjó szolgálatában legjobb meggyőződése szerint törhetlen kitartással fog közreműködni.

Ennél fogva, miután f. évi második negyedünk elérkezvén, t. kérjük nagyérdemű előfizetőinket, hogy előfizetéseiket kiadóhivatalunk nyugtájára az alább felsorolt árszabályhoz mérten beküldeni sziveskedjenek.

„Tiszavidék” előfizetési ára:

Negyedévre	— — — —	1 frt.
Félévre	— — — —	2 frt.
Egész évre	— — — —	4 frt.

Ujdonságok.

— Gyászlap. Zsiga János kir. járásbírósi tiszviselő, ugy a maga, valamint leánya Ilonka s az összes rokonság nevében mélyen megszorodott szívvel jelenti felejtethetetlen neje, jó anya s rokonnak Zsiga Jánosné szül. Götz Mariskának élete 25-ik, boldog házasságának 7-ik évében, rövid, de kínos szenvedés után f. évi márczius hó 30. délután 4 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei ápril hó 1-én d. u. 4 órakor fognak a csongrádi róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent-mise-áldozat ugyanaznap d. e. 8^{1/2} órakor fog a csongrádi róm. katolikus templomban a Míadenhatónak bemutatatni. — Csongrád, 1892. évi márczius 30-án. — Béke és áldás lengjen porai felett!

— A Mindszent Szegvár és Vidéke

Vegyes tartalmú hetilap, márczius hó 27 én megjelent 13-ik száma vezércikkében a következőket írja a „Mindszent Szegvár és Vidéket” egyidőre beszüntetni szándékozunk. Ez alkalommal nem számolunk még be negyedévi működésünkről, mivel jelen számunk még két szám fogja követni. Ez okból csak az ápril hó 12-én megjelenő lapunkban óhajunk elbucszni.

— Basa uralom — megtestesült képviselője Cicatricis főszolgabíró ellen, hivatalos hatalommal való visszaélés miatt fenyítő pert indítottak azon lakosok kiket alapos ok nélkül a f. é. január 23-án megejtett országgyűlési képviselő választás alkalmával a rendhárítás ürügye alatt szabadságuktól, habár kevés időre is, megfosztott.

— Sikkasztó csendőr. A helybeli csendőrségnek a posta takarékpénztárban elhelyezett közgazdasági alapjából csendőr őrsparancsnok minden fölhatalmazás nélkül 50 frtot kiemelt és avval megugrott.

— Szarvasi választás. F. évi Márczius hó 31-én folyt le a nagy küzdelembe került szarvasvárosi képviselő választás Haviár Dániel függetlenségi és Szivák Imre kormánypárti képviselők közt. Az eredmény mérlege, daczára a kormánypárt gyalázatos viselkedésének, Haviár Dániel javára billent le és ki így 55 szótöbbséggel Szarvas város országgyűlési képviselőjévé lett.

— Kiértet. Furcsa panaszk van a Rózsautczai lakóknak, ami nem egyéb mint az hogy esténkiut 10-11 óra között kísértet jár az utcáun; néhol pedig annyi bátorságot is vesz magának, hogy még az udvarokba is belátogat — Jó lenne a rendőrségi apparatusnak a polgárok nyugalmára nagyobb gondot fordítani és a kísértet urat bekísértetni.

— Korán fészlő mákvirág — lett a kamasz sorban álló Jóska gyerekből. Alig látzik meg rajta az iskolai nevelés már is a lányok után csurog a nyála. Sőt még féltékeny is a kamasz; mert nesztét vette hogy a rüfkéhez suszter legényke dörgöldözött. Tehát föltette magában, hogy kiugraszta a bokorból a nyulat; miért is fogta magát és valahonnan kaparított rozsdás pisztollyal a galambdúcznál foglalt állást, kabakjában regényes tragaediákat forralva. Ha nem hát a suszter is szimatolt valamit és hasonló szándékban fordító fával felfegyverkezve, a műszak sarja ellen lest vetett. A lélek emelő jelenet nem sokáig késett; mert a szerelmes gerliczék megunták a tétlen állapotot, suszter a holdvilág árnyékából, a nagyreményű műszafi meg a dúc-mellől előbujkálva, amaz a fordítófával emez — a kölcsön kaparított rozsdás pisztollyal, keresték fel egymást. Szemben állottak egymással; a kölcsönös igazolás után a suszter gerundiumát a műszafira.

Ihatik belőle, kinek hí a társa.

De az nem akió szemet vetett másra,
Mert akkor a nedű, valahányszor innék,
Sohsem a szájába, keblére foly mindég.

Mielőtt utra kelsz, igyál majd. Nem hiszem,
Hogy ne bírnál inni Ni cs még baj semmísem
Magam is azt tartom, hogy oldalad mellett
Hűn élt eddig párod. De meglátod hiszen.

Am ha megjössz s ujra fogod majd a kelyhet,
Nem tom, vajjon tisztán maradhat-e melled?
Ha a bor szádba foly, nem félre;
Te vagy a világnak legboldogabb férje.

Ráállok; a serleg kezembe került
Próbáltam, s a próba kitünön sikerült.

Bár eddig is mindig jót hittem csak róla:
Ném hogy erényes, ebből is kiderült.

„Most pedig — Melissza ilyenképpen szóla —
„Utazzál el hamar egy vagy másfél óra;
Aztán gyere vissza, próbálj inni megint:
Meglátjuk, akkor is fogsz-e inni ekint?”

Mégis — fájt elmennem olyan nagy időre.
Nem a gyanú bántott, nem voltam oly dőre.

De arra gondoltam: ne lássam őt, hétszám
Holott egy napra is fáj búcsúznom tőle?
De amaz: „Terveimet oly rossznak ne nézd ám,
Hogy be ne válhatnék, bárha itt is lész tán:
Majd én megmánsítom külsőd arczod szavad —
Másmak a képében te menj hozzá magad.”

(Folyt. köv.)

radó Antal.

KENYÉR.

— Alkalmi lap az árvamegyei inségesek javára. —

A vasárnap megjelent összes fővárosi ujságok visszahangzanak attól a sok dicsérettől elősmeréstől, melylyel a „Magyar Géniusz”-nak „Kenyer” czimű emléklapját fogadták.

Valóban oly fényes e lap, a milyen még magyar nyelven nem jelent meg, akár gazdag tartalmát, akár külső kiállítás díszét tekintjük.

Ha nem a legnemesebb intencióktól vezéreltetve jótékonyczéla jelent volna meg ez emléklap, még akkor is azt kellene írunk, hogy a szellemnek e gazdag kincstára nem hiányozhatik egyetlen előkelő család asztaláról sem,

A „Magyar Géniusz”, mely ezt a nagyértékű diszlapot ingyen küldi előfizetőinek, ugyancsak bizonyítja, hogy hét-ről hétre mindinkább beváltja a hozzá fűzött nagy igényeket, s ma már páratlanul áll az illusztrált lapok között.

A „Kenyer”-ről a „Fővárosi Lapok” tárczájában a következőleg emlékezik meg.

„Kenyer.” Alkalmi lap az árvamegyei inségesek javára. A „Magyar Géniusz”-nak ez a 13-dik száma s külön 1 frtért kapható. Harminczegy lapra terjed és emlékmondatok, versek, novellettek alkotják tartalmát, melyet a sok illusztráció még gazdagabbá tesz. A

tartalom előkelősége az alkalmiságon felülemeli e számot.

A lap élén József főherczeg következő sorai olvashatók: „Búsul hazánkuk vadregényes, havas bércektől övezett szép vidékének szegény, de szorgalmatos népe, mert eltagadták tőle a zord idő és a föld sanyaru termése, egy évi keserves munkának gyümölcsseit és a nyomor legérzékenyebbike: az éhség gyöttri felsővidéki atyafiainkat. De ne féljetek, adott az isteni gondviselés kies alföldi rónáinkon annyit, hogy osztozkodhatunk veletek addig is míg a meleg nap ujra megérlelteti völgyeiteknek most árva, hóborított hantjainak csiráit. Ne sirjatok! élnek még és szeretnek magyar rokonaitok.” — Baross Gábor ezt írta: „A munka — kenyér,” — Szögyény László ezt: „Az élet sem szerencsétlenség, sem pusztá gyönyörűség: — egy komoly feladat az, melyet becsülettel teljesíteni kell.” — Gróf Bánffy Dezső ezt: „A felvidéki éhezőknek mindenek felett és előtt kenyerre és nem elmés ötletekre van szükségük, azért szabadjon nekem, ki az első szükségleten kívánok segíteni, az ide csatolt 20 frttal kenyerre valót nyújtani.” — Munkácsy Mihály száz forintos utalványja is bevann mutatva másolatban. — Gróf Zichy Géza ezt írta: „A ki felebarátjának halálát kívánja, az lelkeben gyilkolt, aki pedig szükkölködő embertársát nem segíti, az a kegyetlen sors büntársa.” — Jókai Mór egy 1856 ban irt lapot küldött: „Az éhhálal szár-

emelte, ez pedig rozsdás pisztolyát a suszter mellének szegezte; de mielőtt gyilkos szándékukat végrehajtották volna, a távolban egyszál mihaszna dárdá csillogása miatt egymáshoz elég udvariatlanul ebadóba hagyták oda az idyli küzdőt. — A műzsafról csak azt jegyezzük meg hogy ily szerelmi románcokra bizonyosan Éder tanítójától vette a külön órákat. Piscis a capite faetit.

— Egy flóberozó társaság mult vasárnap megkezdte a madár pusztitást. E flóberozó aracsok, mint a munkaszünet gyermekei, kik sokkal kevesebb hasznára vannak az emberiségnek, mint az a sok átalok megölt, rovar pusztító madár. No de ha város külterületén történik ez a nemes (?) játék nem is szólnunk róla; de mivel az a legnépesebb utcákon és végre a Kosuth téren történt, ami a járó kelők közbiztonságára nézve igen veszélyes, felhívjuk tehát a flóberozókra rendőr biztosunk figyelmét. S ha a flóberozó urak tovább is folytatják nemtelen játékukat, kénytelenek leszünk őket egyenként megnevezni a közvélemény kemény bírálatának.

— Utazási ösztöndíj ipariskolai szaktanítóknak. A szegedi kereskedelmi és iparkamara a nagy méltóságú keresedelemügyi m. kir. miniszter úr fölhívása folytán pályázatot hirdet a miniszter úr által adományozandó néhány 300 és esetleg 600 frtos utazási ösztöndíjra. Az ösztöndíjra oly szakiskolai (tanműhelyi) szaktanítók illetve tanárok pályázhatnak, kik vagy már működtek valamely agyag-, fa — vagy fémipari szakiskolánál (ideértve a háziipari tanműhelyekkel is, vagy a jövőben létesítendő ily intézetnél alkalmaztatni óhajtanak, s a kik alkalmasak arra, hogy akár ipari szakrajz akár szaktárgyak gyakorlati tanulmányozására külföldre küldessenek. A pályázók kötelesek elméleti és gyakorlati szaktanulmányaikkal, eddigi működéseiket a kérvényben részletesen előadni s okmányokkal igazolni. A kellően felszerelt pályázati kérvények a szegedi kereskedelmi iparkamarához f. évi április 25-ig nyújtandók be. — Szegeden 1892 évi márczius hó 30-ikán. A szegedi kereskedelmi és iparkamara: — Kuliyi Zs. s. k. titkár. Gál Ferencz s. k. elnök.

— A pálinka-szesz árának emelése tárgyában, — a Kereskedők Lapja szerint — a pénzügyminiszter rendeletileg értesítette az összes pénzügyigazgatóságokat, hogy további intézkedésig, minden liter pálinka árának emelését 2 krral engedélyezte.

— Gazdák figyelmébe. Nyerstermények úgymint: gabona, élő állatok, vetemények, magvak, gazdasági termékek, tenyésztés és vágómarha lábas jószág stb. eladása a leggyorsabban és legbiztosabban eszközölhető a „Kereskedők Lapja“-ban való hirdetés által, miután e nagy elterjedtségnek örvendelő közönség főleg nagykereskedők és ismét, eladók, tehát olyanok körében van elterjedve akik a hirdetett termékekre leginkább

reflektálnak, a hirdetési díjak a legolcsóbbak. Megrendelés a „Kereskedők Lapja“ kiadóhivatalába Budapest (VII. Erzsébetkörút) küldendő.

— Műbor gyártás elleni tilalom adott ki Spanyolországban az ottani kormány által, melynek célja nem szabad oly cikket mely nem a szőlőnek erjedéséből minden hozzátétel nélkül eredt, bornak nevezni. Tilos a bor konzerválásánál és kezelésénél szőlőcukor, gelatin és altiuminon kívül a borhoz egyéb idegen anyagot adni. Tilos a szeszes italok gyártására vagy borok erősítésére ipari szesz, glicerin, mesterséges szőlő cukor, répacukor, illatszert, stb. nem oda tartozó anyagok használata. A rendelet utolsó pontja szerint, italok, melyek a fenti, tilalmazott anyagok valamelyikének hozzáadásával, készültek, mint az egészségre ártalmasak, elkobzandók s készítőik mint hamisítók megbüntetendők. — Tekintve azt hogy mily nagy mértékben van a borhamisítás hazánkban elterjedve, kívánatos volna hogy a műbor gyártás hazánkban is sürgősen rendeztesse.

Selyem hamisítvány. Egessünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összetöpreddik és csakhamar kialszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsiros színű-szallónás-lesz és könnyen örlik) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festő anyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggyöngyül. Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhoz szállítva, póstabér- és vámmentesen — szívesen küld bárkinek is mintákat — akár egyes öltönyökre való, akár egész végekben levő valódi selyem szövetekből.

CSARNOK.

A pokoli gőzös.

Néhány évvel ezelőtt az x-i napilap külön tudósítójaként lettem bizonyos érdekesnek kínálkozó népgyűlésre kiküldve a szomszéd megyébe. S mint hogy a népgyűlés igen fontos volt — annak eredményéről már a másnapi lapban referálnom kellett; miertis a szerkesztő ur — ki egyszersmint a lapnak kiadója is volt, felhatalmazott arra, hogy gyűlés végével — külön vonatot rendeljek. Lapunk persze nagy számú előfizetőkkel rendelkezvén, futotta az ilyen passzionátus utazás.

Nos, hogy aztán vége lett a gyűlésnek siettem az állomáshoz — a külön vonat megrendelése végett. Én pedig míg a vonat elkészült, az étterembe mentem, hogy mint aki jól végzett egy kis szíverősítőt vegyek magamhoz.

Igy telt el vagy 12 negyed óra egymás után, s még a külön vonatnak nyoma sem volt, noha a hivatalnokok egymást kergették, annyira sűrűgtek forogtak. Már kezdett fogyni a türelem puszkapora, ki mentem tehát szétnézni, hogy mi is lesz már most voltaképen? Hiszen már nekem ekkorra X-be kellett volna lennem az érdekes tudósítással. Találkoztam az állomás főnökkel s hozzá fordulva kérdém.

— Kérem, valjon hol késik ily soká az én külön vonatom?

— Tessék még egy kevéssé várni türelemmel — felel a főnök a gép már be van fűtve, csak a vonatvezető késik. Már kétszer küldtem utánna, igazán már én is kezdem a dolgot nem érteni; hogy a különbeu oly pontos ember hol késik ily soká! Lehet különben, hogy valami rohama volt ismét. Mert tetszik tudni magyarazá tovább — hogy mennyasszonya, mivel már csak ol-tárhoz kellett volna mennie közvetlen az esküvő előtti napon hirtelen meghalt; de ő ezt annyira szívére vette hogy — örülségi rohamba esett; mi miatt néhány hétig a kórházba is kellett mennie. Egészsége különben most már jó; csak némelykor zavaros féle gondolatok báthatják. Különben — mint mondám is — derék ember!

— Nesze neked külön vonat — gondolám magamban — hisz épen még csak ez hiányzott, hogy itt vesztegelj vagy 20 negyed óráig s akkor is egy örült vezetőre bizni a gyönyörűséges életedet s pláne éjjel. — De hát hogy fogok én lenni azzal a bajos vezetővel kérdém újra a főnököt?

— Nagyon sajnálom — viszonzá a főnök, de most más vezetővel nem rendelkezem. Egyébiránt az én felelősségemre tegye meg az utat biztosítom, hogy nem lesz semmi baj. Kívánja, hogy a mozdonyhoz még más kocsit is ragasszunk hogy annál nagyobb kényelme legyen?

— Korántsem — elmegyek én a mozdonyon is; csakhogy indulhassunk minélhamarabb! Erre előbbogott a mozdony a rég vár vezetővel, ki — mint mindjárt észre vettem, csavarokat nyancsak mohón szedte rendbe, látszott hogy értette magát; mert a kényelmesen bereendezett indulásra kész mozdony az állomás főnök szerencse kívánatai után csakhamar elhagyta az állomás épületét.

Kezdetben csak meglehető volt az utazás, a vezető a csavarokkal volt elfoglalva a gépfűtő a tüzelésre ügyelt; sem egyik, sem a másik nem igen beszélt hozzám; így tehát szép csendben én is elmélázam az éjsötétben. Midőn egyszerre csak fölriasztott a vonatvezető rikácsoló hangja. — „Eduart szemet!“ oda tekinték s látom, hogy a kazán ajtó föl nyílt s néhány hatalmas lapát szemet utalványozott a fűtő annak kebelébe.

nyatlan, földön csuszó rém, mely lajhár körmeivel belekapaszkodik áldozatába, hurczolatja magát vele napokig míg a kintzott lerogyik alatta s elveszi az álmat attól, a ki fetrengve kéri a gyorsan ölé könyörülletes halált stb. Guggenberg ezredes és az új orsz képviselők közül is sokan küldtek atörizmákat.

Nagyobb cikkekkel, novellettekkel elemfutásokkal képviselők: Degré Alajos, Acsády Ignác, Adorján Sándor, Békefi Antal, Beniczky Bajza Lenke, Beóthy Zsolt, Gószdu Elek, Gonda Dezső, Silberstein (Ötvös), Adolf, Szabolcsi Lajos, Zsillinszky Mihály, Relle Iván, Szmrecsányi Miklós, Szatmári Mór, Schvarcz Gyula és még számosan, Hevesi József és Karczag Vilmos szerkesztők tartalmas emlék-számot hoztak össze.

A technikai beosztás is ügyes: van lap mely csak emlékmondatokat tartalmaz, míg más verset és prózát vegyesen; egy-egy rajz elfoglal egy egész lapot, míg mások a szövegben tarkállanak. Szóval egyszerű lapozgatásnál is annyifélet talál az olvasó, hogy szívesen néz bele újra meg újra. Eredeti ötlet Porzsoltné Lukács Juliska népszínházi tag e mondata: „Soknak a művészi kenyere olyan, mitha csak — Arvamegyében sütöték volna.“

Verset veterán és fiatal költők nagy számmal küldtek. Így: Jakab Ödön, Szabó Sándor, Endrődy Sándor, Erődi Béla, Prém József, Hunyadi Margit, Abrányi Emil, Komócsy József, Szalay Fruzina, P. Thewerwk

Emil, Tóth Lőrincz, Szabolcska Mihály, Dóczy Lajos, Ivánfi Jenő, Vészi József, Bartók Lajos sat. Mutatóul ezt a rövidke arvamegyei tót népdalt írjuk ki a sok közül, minnépköltészeti terméket az inséges földről:

„Ablakomon rózsátó . . .
Nagyszekeres erre jó
Úti, veri a gebét,
Még sem huzza szekerét.

Házunk előtt nagy a sár,
Nagy szekeres erre jár,
Erre, erre szekeres,
Engem és mást ne szeress.

Kicsiny ablakom alatt,
A szekeres elakadt;
Ha elakad, itt marad.
Mégasküszünk
Három rövid nap alatt.“

Irók, vers- és prózairók 137-en adtak közleményt az emlékszámba (Márki Sándor egy Liszt-reliquiát is.) Rajzot 19 művésztől tálalunk a fűzetben. Nagyobb rajzot Baditz Ottó, Benczur Gyulától, Kacziány Ödöntől, Mesterházy Kálmántól, Peske Gézáttól, Tahy Antaltól, Tölgyessy Arturtól, Roskovics Ignácztól.

A fűzethez külön mellékletként van csatolva Mária Dorottya főhercegnő József főherceg leányának igen szép rajza. A rajz a fumei főhercegi kert egy részletét ábrázolja, kilátással az öbölbe, s mint József fh. maga írja, következő növények láthatók rajta: Cosos datil, Chamecrops excelsa (gyümölcsöcsel), Canal maltompo, Scoglio San

Marco stb. stb. A rajz különben is igen gazdag tartalmu s fényes kialakítású emléklap egyik disze. Az emléklap ma már minden könyvkereskedésben kapható.

A fenti sorokhoz a magunk részéről még csak azt jegyezzük meg hogy a „Magyar Génusz“, mely már mult számában megkezdte közleni a hírneves írónéknak Beniczky Bajza Lenkének „Öt órakor“ című nagyhatású regényét, a regény elejét minden ujjonnan belépőnek megküldi.

A „Magyar Génusz“, mely a husvétii ünnepre közleményeit színes illusztrációkkal fogja díszíteni. — előfizetési ára félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a „Magyar Génusz“ kiadóhivatalába, Budapest, kerepesi út 14. sz. küldendő.

S z i k r á k.

Anyira gyűlöli.

Mariska keservesen kifakad az anyja előtt.

— Azt kérdezte szeretem-e. Nem mama. gyűlölöm őt kiálhatatlan, szemtelen fiatal ember.

— Ugy hiszem, kedves Mariskám, semmi sem lesz a házasságból?

— Dehogy nem, azért nőül megyek hozzá;

— Azt még se hittem volna, hogy anyyira gyűlölöd!

Vasárnap, 1892. Április 3.

„TISZA VIDÉK“

Mire ismét csend lett. De nem valami sokáig, mert néhány perc múlva a vezető újra dörgé: Szenet Eduárd! A fűtő már ekkor habozott — s úgy tett mintha nem is halianá: de a vezető újra dörgé: Szenet! szenet! mire az ajtó fölnyilt, s újabb adagot kapott a fekete takarmányból.

Én előttem már úgy rémlett, mintha az elégen túl haladnánk. A vezető azonban még mindég több és több gőzt bocsájtott be a csövekbe; mi miatt támadt méltó aggodalomban a bekövetkezhető szerencsétlenségre voltam bátor figyelmeztetni a fűtőt, ki egyttal a vonat gyorsaságát is szabályozni látszék hivatva.

— Jól megyünk — feléle nyugodtan — de újra dörög a hang: Szenet Eduárd!

— Az Istenért! — szólék — hiszen most is jobban megyünk mint kellene. Erre egy óriási kacaj következett s utána: „Szenet Eduárd! szenet!“ A fűtő fejszöválva engedelmesskedett. Én pedig elborzadtam midőn láttam, hogy a kemence szinig van már töltve szénnel. A vezető azonban — úgy látszék még most se volt meg elégedve a gyorsasággal; mert ismét dörgé: „Szenet Eduárd.“ mert én ma a világ végére akarok menni: szenet!

Ezen szavak után minden hajam szála égnek állt: mert láttam, hogy a helyzet kezd rettentővé lenni. E pillanatban egy állomás mellett rohantunk el. Láttam, hogy az indóház telve volt emberekkel, kik bizonyonyosan valami külön vonatot várhattak; s talán épen azt, amely én velem együtt repült. Láttam azt is, hogy az emberek rémültségben összecsapták fejök fölött kezeiket bizonyosan ami örült rohanásunk miatt.

De már ekkor én is, kijöttem sodromból s követelőleg figyelmeztettem a vezetőt utazásunk élet veszélyes voltára. De bizony az én vezetőm válasz helyett örült vigyorággal nézett rám, s vadörjögéssel orditá ismét „Szenet Eduárd!“

A fűtő ezúttal nem engedelmesskedett, hanem merev tekintettel kérdőleg tekintett rám. A vezető pedig tele torokkal orditá „Szenet Eduárd“ az ördög elvisz, ha nem fogsz engedelmesskedni! A fűtő erre egészen elhalványodott, s remegve nyitotta fel a kazán ajtaját, mely már annyira tele volt szénnel, hogy többet alig lehetett abba tömni. A vonatvezető azonban úgy látszott még keveselte a gőzt, midután egyre a csavarokkal foglalkozott, s aztán mereven maga elé bámult. Ezen pillanatot a fűtő arra használta föl, hogy nekem jelek által tudomásra adta, hogy nincs más menekülés, mint a vezetőt a vonatról le dobni, vagy megköztözni. S csakugyan már gyürkőzött is és

végrehajtani is szándékozott; ámbar belátam magam is, hogy a vezető ártalmatlanú tétele mindkettőnk biztonságára nézve célra vezetőbb lehetett volna.

A fűtő mozdulatait észvéve a vonatvezető s nyakon kapta azt, hogy a kazánba be vesse — az ajtót már ki is nyitotta, de e helyett — a támadt dülekedés folytán az következett be, hogy minketten szépen kiestek a vonatból; s hogy aztán mi történt velök, azt már nem tudhattam, mert engem a pokoli gőzös, rémület és aggodalom között vitt egész addig, míg csak a gőz ki nem fogyott s magától meg nem állt. Én félholtra törődve leszálltam és a legközelebbi faluba vánszorogtam be; hol ezen kérdésekre hol vagyok? Azt felelték nem kevesebb mint 300 kilométer távolságra X-től.

Két nap múlva aztán mégis haza értem X-be. Nos, itt aztán lett érdekes közölni valója lapunknak, az én utazásomról, mely duplán kárpótolta, a szomszéd megyei népgyűlés eredményéről is tudósítást.

Kiállott küzdelmeim jutalma pedig az lett, hogy derék szerkesztőm a folyó havi honoráriumomat duplán utalványozta ki.

— Y. —

GÖZHAJÓZÁS.

Személyszállító hajók közlekedése vegyes szolgáltatásban a Tiszán.

— Érvényes 1892. évi mártius 17 től. —

I.		
Szolnokról Szegedre:	kedden	} d. u. 3 órakor.
” ”	csütörtökön	
” ”	szombaton	
II.		
Csongrádról Szegedre:	szerdán	} reggel 4 órakor.
” ”	pénteken	
” ”	vasárnap	
III.		
Szegedről Szolnokra:	hétfőn	} d. u. 3 órakor.
” ”	szerdán	
” ”	pénteken	
IV.		
Csongrádról Szolnokra:	kedden	} reggel 4 órakor.
” ”	csütörtökön	
” ”	szombaton	

Szerkesztői üzenetek.

R. kisasszonynak. Helyben. Verse szép, lendületes. Legyen türelemmel; jövő számunkban közölni fogjuk.

N. D. J. úrnak. Budapesten. Tárcza közleményei sokáig késnek. Igen szeretnénk valami csinos verset.

Felelős szerkesztő: SZILBER JÁNOS.

BOR-KIVONAT.

Pillanatnyi előállítás, kitűnő, egészséges bornak, melyet a valódi bortól lehetlenség megkülönböztetni, ajánlom mint értékes különlegességet.

2 kiló ára (100 liter borhoz elégséges) 5 frt 50 kr., utasítási iv mellékelve. A legjobb eredményért és a kitűnő gyártmányért kezeskedem.

Spirituszmeztakarítás

az én eddig fölülmulthatatlan erősítő szeszemmel, melyet pálinka-gyártásnál szintén alkalmazhatnak, érhető el; ezen szesz az italoknak kellemes és csipős izt kölcsönöz és csak nálam kapható. Ara kilonként 3 frt 50 kr. (600—1000 literig bezárólag) használati utasítással.

Ezen különlegességeken kívül ajánlom különféle SZESZEIMET, — RUMOT COGNAKOT, fuom LIQORÓKET stb., mint utolérhetetlen kitűnő italokat. Utasítás mellékelve. — Árjegyzék díjmentesen.

Karl Philipp Pollak,

szesz különlegességek gyára Prágában.

Szakértő ü g y n ö k ö k kerestetnek.

17—50

KNUTH KÁROLY

műszaki irodája és gyára.

Budapest, VII ker. Szövetség-ucza 3 sz.

Elvállal és berendez:

Légszesz és vízvezetékeket.

Szivattyúkat minden célra, vizszállító kasokat.

Szivattyú telepeket járgány, légszesz-gőz-és vízmotor hajtással.

Városok, gyárak, kastélyok lakóházak stb. vízzel való ellátását.

Minden rendű központi fűtéseket, állami nyilvános és magán épületek részére

Szellőztetéseket.

Gőz, köd és zuhany fürdőket.

Szárítókat, bármily célra.

Legjobb rendszerű closeteket.

Vas és kőagyag cső csatornázásokat.

Gőzfűző és gőz mosókonyhákat.

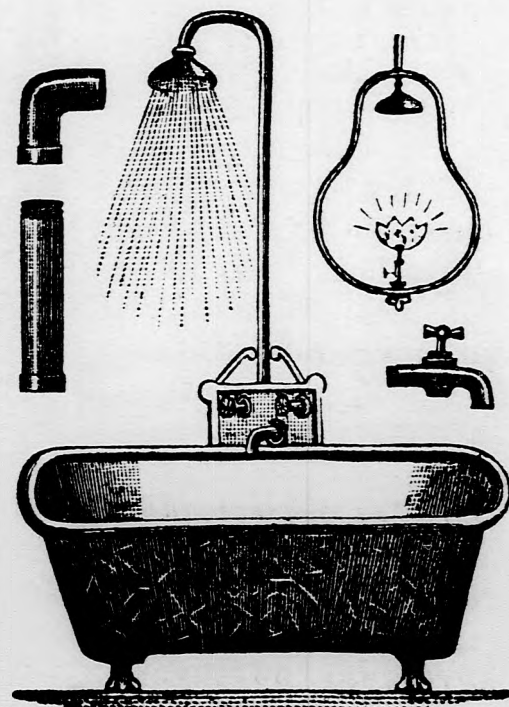
Szűrő és fertőtlenítőket.

Természetes légszesztelepeket.

Kőszén és olaj gázgyárakat.

KŐAGYAG CSÖVEK NAGY VÁLASZTÉKBAN RAKTÁRON.

Berendezett telepekről a legjobb elismerések.

Költségvetéseket készséggel készít.

4—50.